

A. B. STRIMAITIS
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TĖVYNĖ

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Nr. 20, Boston, Mass., Antradienis 9 d. Berzelio (June), 1908 m. M. I.

Entered as second-class matter January 28, 1908, at the post office at Boston, Mass., under the Act of Congress of March 3, 1879.

The Lithuanian Weekly "TĖVYNĖ"
Published every Week by Lithuanian Alliance of America.

EARLY SUBSCRIPTION RATES:

For the members of Lithuanian Alliance of America.....50c.
For non members, in the United States, Canada and Mexico.....\$1.25
To Foreign Countries.....\$2.00

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

All communications should be addressed:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Sąvaitraštis "TĖVYNĖ"

Išėina kas Antradienis (Utarņykas), South Boston'e, Mass.

PRENUMERATA METUI:

Susivienyimo Lietuvių Amerikoje sąnariams.....50c.
Nesąnariams Suvienytose Valstijose, Kenadoje ir Meksikoje.....\$1.25
Kitose viešpatystėse.....\$2.00

APGARSINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TĖVYNĖ" 318 W. Broadway, SOUTH BOSTON, MASS.

Kritikieriai ir veikėjai.

Kas yra kritikas? Beabejonės tai ypata, kuri nurodo kitų ypatų, kitų veikėjų, silpnības.

Kritikieriais yra daugiausiai (bent pas mus) saumyliai; kreivai žiūrinti į veikiančius, žmonės. Kritikieriais yra daugiausiai partyviškų nuomonių apginėjai.

Daleiskime, kritikieriui nepatinka idėja kokio nors raštininko, jis jo veikalus ir stengiasi kritikuoti. Jis nežiūri, jog raštininkas rašęs su augštesnėms pažvalgomis. Nors tokios ir būtų, jis jas ignoruoja, jis pasigauna rašėjo vieną kitą "silpną" išsitarimą ir pasako, jog veikalas menkos vertės.

Kritikieriais, kaip pasakė tulas raštininkas, yra žmonės stengiantys parodyti viską blogu, ką rašytojas darė geru. Tas būtų pusė vargo, jeigu kritikieriai tiktai "kritikuotų", jeigu jie neužsiimtų žudymu, netiek "blogo" veikalo, kiek jį parašiusios ypatos.

Kritika tik tokia yra naudinga, kuri yra su idėja ką nors pakelti, ne žudyti, kurioje yra plačios pažvalgos ir meilė.

Jeigu paimti mūsų kritikas, tai jos pasidalys į kelias dalis: kritiką, paniekinimą, apšmeižą, apjuoką, ir ignoravimą. Žinoma jog, todėl, ne viską galima vadinti kritika.

Kad pripažinti kritika teisinga ir pažinti, jog kritikas nėra kritikuojamo ypatiškas, arba partyviškas priešas, kritikoje neturi būti nė krislo: apšmeižos, apjuokos, ignoravimo ir užsipuldinėjimo. Joje turi būti neatbutinai darodyta tikri silpnumai kritikojamojo dalyko, ir teippat parodyta tikrai, faktiškai, kas ir kaip turi būti ir kodėl teip. Kritika bus ypatišku kandžiojimu, kada kritikas su vaikiška tendencija

nurodinės visai menkos vertės paklydimus, neįstengdamas sugraibyti ką svarbesnio.

Kritikieriai supranta žmonių silpnumą ir iš jo pasinaudoja kovoje su sau nepatinkamais. Jie supranta, jog su tam tikru aštrumu, su tam tikra didyste ir saupasitikinčiu, nors jis būtų kvailas, nefaktiškas, pasakymu, galima sukelti šioją tokį žmonių neprilankumą jo ypatos arba idėjų priešininkui. Tuomi labiausiai, jeigu jis, "kritikierius" yra tituluota ypata. Kiek mės nuolatai matome mūsų laikraščiose kritikų be jokių faktų arba darodymų, vien tik su pasakymu "niekai" ir gana. Skaitytojas nežino kodėl "niekai", kodėl "neverta apie tai kalbėti", kodėl "jis nieką neapeis, neužims" ir t.t. Kiek mės turime kritikierių, kurie kritikuoja tik "nekurias" knygas, kurių rašytojai neturėjo laimės įgyti kritikierio simpatiją!

Stengčiau tą parodyti faktiškai, bet norėdamas išvengti užgavimo ypatų, tokių privedimų neprivesiu.

Kritikavimas idėjų nėra lengvu dalyku. Ir kiekvienas pasakymas: "jis nežino ką rašo", "jis nėra subrendęs, "jis nekliausias" — yra paiku. Kritikierius, jeigu jis nori kritikieriu būti, pirmiausiai turi pažiūrėti, kas jis yra, ir kaip jis žmonėms išrodo. Jeigu jis pats nėra subrendęs, jeigu jis neturi nė jokios kiltesnės dvasios, pajautimų, meilės, jis to nemato niekur, ir tą jis aiškiai parodo savo grubijoniškais ir egojistiškais išsitarimais. Juk tamsybės sutvėrimai visada niekina blizgančius, šviečiančius dalykus. Keno širdyje yra neapkanta, jo darbuose ir žodžiuose nėra žmogiškos meilės, nėra kiltų jausmų.

Tokie kritikieriai yra lygūs vilkams, gaudantiems nežiurius gyvunus. Juk kas nerašė, tas nežino kaip yra skaudi kvaila, apjuokianti kritika, kaipo draugijos atlyginimas rašėjui už jo vargus ir pasišventimą! Raštininkas rašo, kankinasi, nedamiega, nedavalgo, nes nevisada turi ką valgyti ir, jam draugija užmo-

ka...? panieka. Kritikierius nemato reikalo duoti kokią nors raštininkui viltį, kokį nors prijaudimą, kokią nors energiją. Jis tau, jeigu tik gali, ją atims. Ar stebėtina, jog mūsų, pradėjusi rašyti, jaunuomenė arba sviedžia savo plunksną į šalį ir užsiima politika ir amatais, atnešančiais jai geresnį gyvenimą ir ateitę, arba nusikamavę nueina be laiko į kapus?

Vaikinas arba mergina beturčiai, įgavę nepergalimą dvasią ir idėjas rašyti, siekti — dirba, stengiasi. Jų tėvai buvo beturčiai, jiems negalėjo suteikti pakaktinai mokslo. Jie dirba per dienas 8–12 valandų mažai apmokamus darbus, parėję su nuvargusiomis spėkomis namon, rašo nuo 7 val. vakaro iki 12,4 val. nakties. Jų pajiegos silpsta, jie džiūsta. Jie pagimdo liudnus veikalus, neatsakančius nutukusiems ir mokyties žmonėms. Jų svajonės kliasistams išrodo juokingomis, kvailomis ir nesuprantamomis. Na, vienas iš tokių mokslinčių parašo apjuokos kritiką, pasistebėdamas: "Kas jam liepė rašyti?" Ar negali pasiganėdinti muzikui pritinkančiu įnagiu — kuju, lopeta arba žagre? — Ir lieka vargšas su savo kunu ir dvasia atmestu sudrunėti. Ir laukia jo darbai ir jo ypata paaugštinimo, apgailestavimo ir paminklo, kada jis numirs ta pačia džiova, kuri pakirto daugumą nepataikiusių į visuomenės mielaširdingumo jausmus!

Lietuvj idealiste! Jeigu tu rašai, atsimeyk, jog lietuviška visuomenė tai ne anglai, francuzai arba vokiečiai, kurie raštininkams užmoka ne vien išniekinančioms kritikoms, bet ir duona, kurią gauna apmokant jų veikalus, išparduotus tukstančiais egzempliorių, nes ten yra plati inteligentiška visuomenė, nes ten yra ne vien niekintojai, bet ir parėmėjai. Atsimeyk, jog tu turi labai būti dėkingas, jeigu tavo "naktinius" darbus patalpina kokis nors laikraštis, suteikęs atlikusių vietelę nuo "inteligentiškų" polemikų ir politiškių straipsnių. Beto kaip gi tu būsi pasekmingas, jeigu tavo tuos raštus, susimylėjęs išleis į knygutę koks nors stebūklingas orakulų publicistas, kuriam tavo raštai niekada nebus teip naudingais, kaip sapnininkas!

J.

Kelionė į Šidlavą.

Parašė J. Žimontienė.

(Tąsa).

— Je, je, negana veda, vargsta, dar ir pasirūpina savo žmoneliais... mezliavomis ir apieromis.

— Kiek tų apierų kas metą čia suneša! — tratėjo boba. — Šešiolekti metai, kaip Šidlavą pažįstu, — kaip tiek, teip tiek: nieko įvairiau iš tų apierų neištaiso.

— Kiek čia šiandien svieto, svieto! — rokavo vy-

ras. — Kad kiekvienas po kapeikėlę mėstų, o hol! Mužu, Juozap, kaip sakai — juokėsi kitam vyrui — gerai įkauštumėm už tas kapeikas!?

— Kur tau užteks po kapeiką — tarė antrasis: — bus ir rublinių ir pusrublinių ant apieros įdrėbtų... Nebijok — žino kunigai ką darą... — Juokdamos, vyrai pasitraukė toliau ir aš slinkau miestan vakarienes veizėtis.

Kas tų balaganų ant rinkų, kas to svieto po balaganais!... Žydams — šventė — žmonės sukasi; pyragų, surių, kiaušinių, duonos prisikrovę. Urmuliai verda, šnypščia, — tos arbatėles nors galvą trink... Visur užkvičia, po dvi kapeikas stiklinelė saldžios, kaip sulos. Vienur gerai, kitur geriau — neįmanau kur įlįsti. Visur žmonių apsėdę stalai, perka, valgo, arbatą geria, kiti prie arbatos, užkandos savo ryšelį pasiskleidę, valgo. Iš po vieno balagano pavalgę žmonės išėjo, vietos prasiuštino, įlindęs paprašiau arbatos, pyrago, tuoj man pastatė ant stalo. Atsisėdau, žiūriu priešais manęs ant to paties stalo geria arbatą įstabi pora. Moteriškė dikta, baltai raudona, apidrūktė, jau sumitusi, bet dar graži. Vyras jaunesnis, dailus, suraitytais usčiukais teip meiliai apie tą moteriškę glaudosi. Ji surbsta arbatą, o jis ne tiek geria kiek prisikišęs jai šnibžda.

Aš būsiuos nieko neišmanęs, valgau ir į juos tēmiju. Ji išbaigė savo stiklinę, vyras pašaukė daugiau įpilti; pastačius arbatą, vyras įkrovė gerai cukraus ir iš po stalo — kliu, kliu, kliu! įkliukino į jos stiklinę iš plečkutės su raudonū popieruku.

— Ką dirbi, Juoze?! Gana! Nebepaeisiu kojomis... Nebegaliu gerti... teip daug vertei... — gyniojosi moteriškė.

— Išgerk! nebijok! dėl to lašo nieko neįjusi... Kuomet gi daugiau bepamylėsiu — bučiavo rankas — sulauktoji man proga... Nuo pernai Šidlavos pirmą sykį susieinava... Gerkl! Kitur daug akių, o čia šventa diena.

— Nesitikėjau, kad tu šįmet išeitumei — tarė moteriškė.

— Nė surišęs niekas būtų manęs nesulaikęs, kaip dasizinojau, jog tu taisais eiti...

— Per karčią mūką vos išsikliudžiau ir aš nuo senio... Kad mažasis vaikas būtų nemiręs, nebučiau išėjusi.

— Greit numerinai: čia krikštynos, čia pagrabas — prisilenkęs, juokėsi — laukiau, kad mane į kūmus pakviesite...

— Juk senis buvo paspendęs ant tavęs — juokėsi abudu — vos įkalbėjau, kad šykštus, nieko nepastatys...

— Na, gerkl, gerkl, ataus arbata — maišydamas jos arbatą, ragino vyras.

— Mane girdai, o pats ko negerai?... Kaip apsigersiu, turėsi vargo... Kame nakvynę dar... gausi surasti?

— Rupins Dievas... gera buvo nakvynė pernai? — pasilenkęs klausė — kur važiuoti nakvojome?...

— Labai gera... ant šieno gera buvo gulėti.

— Taigi tą pačią daržinikę turiu ant viso laiko... šiltai išmiegos.

— Nedėlioje tegrįšma namo?

— Teip, laiminga šimet Šidlava... pernai tik dvi dieneles, šimet bus keturios... Kasžin kaip kitą metą Dievas duos... — bučiuodamas rankas kalbėjo — gerk, išbaigk, dar liepsiu įpilti.

— Užteks, užteks! — kratėsi moteriškė — teip užkaitau, kakta rasoja... — Įėjo daugiau žmonių — vietos reikia; užmokėjęs, spūdinau lauko. Turėdamas laiko, ziopsodamas, traukiau atgal ant bažnyčios. Po kitu balaganu klega, juokesi apsėdęs stalias jaunuomenės, vaikinių, mergaičių, kaip ant veselios; visi, matyti, saviškiai ar gerai pažįstami; visi arbatą geria, stalias apkrautas pyragais. Vaikinai dar iš kišenių saujomis cukerkas pila mergoms ant stalo ir į skreitus, toms džiaugsmas, klegėsis.

Rinkoj tamsu, žmonės vaikščioja, stumdosi, rodosi, visas svietas Šidlavos pasipylė į miestelį. Visus čia palikęs, traukiau ant koplyčios. Ką, čia gražiai begiedą! Su patrubočiais, klernetomis — malonu girdėti. Svieto daugybė lauke, apstoję, klausosi; lindau į vidų, ir čia svieto kupinai, rodosi, visos Šidlavos svietas čia susirinkęs. Daugiau iki pusės koplyčios vainikas žmonių eina keliais apie altorių, — vos tik pakruta per daugumą, o ant torieliaus už altoriaus, pinigai, drinkt padrinkt — lekia. — Kasžin kame tie žmonės besisukinėja, kur žadėjo įkaušti už tas kapeikas — pamislįjau.

Pagiedoję litaniją, dar keletą giesmių, karūnką, giedotojai sušilo, pavargo patrubočiai; aš, besiklausydamas apšilęs, ėmiau snausti. Galėjo būti jau po dvylikos, o svieto koplyčioj nesimažino. Išėjęs laukan, žvalgaus, kur čia nakvynę gauti. Paskui susirangiau užvėjoje ir gana — bene kitaip guliu ganydamas arklius, ne bėda, bile tik pagada.

Ryto, saulei patekėjus, atsibudau sušalęs. Apie koplyčią tiek pat, maž daugiau svieto, kaip iš vakaro.

Išlindęs per žmones, kol gavau nusiprausti, apsitaisyti, pradėjo į varpą mušti. Žmonės tekini, būriais, bėga ant koplyčios. Prisigrūdo daugybė ant kapų, aplink koplyčią, o viduj jau gvolto šaukia. Išgirdome atūžia, atgieda nuo bažnyčios, atveda tytavėniškius. Ateina su visa parėdne, kaip vakar iš namų: karūnos, liktarnos, liktoriukai, mergos baltos, vainikuotos. Kunigai — tytavėniškis ir šidlaviškis, susigrūdo į koplyčią. Žmonės traiškosi, spaudosi, nebeįsigruzdami į vidų, — įmanyty, koplyčios sienas išgriautų. O iš tolo kiek tik norint gali prisimelsti. Koplyčioje — mišios, per mišias langai atdari, lauke viskas girdėti. Bažnyčioj teip-pat prie kelių altorių sykiu mišias laiko; bet bažnyčios viduj nė vienas nė pastovės, nė paklūpos ant vietos. Žmonės, kaip vanduo, vilnija, maišosi, stumdosi, o jau netoli durių šauksmas, klyksmas, — rodosi, smaugiasi... Šiluma — neišpasakyta, dulkių — negali išsižioti. Moteriškes apalpusias velka do velka laukan. Ant šventoriaus

melstis — ne bent ausis užsikimšus, toksai šnekėjimas, tiek kalbų — vis apie tuos keliavimus, tas kompanijas — kaip gražiai ėję, kaip buvę išsirėdę; nenustojo šnekėję nė per sumą. Prie spaviednės žmonių eilės pazomatais aplinkui stovi spaviednyčios apgulotos, nė su kepure nedamesi; o kunigų ne per daug, daugiau tuščios spaviednyčios.

(Toliaus bus).

Meilė ir Kova.

Kantata dviejose dalyse.

Parašė Jonas Viskoška.

DALIS I.

(Tąsa).

Petras.

Kad kas man galėtų atimti skausmus,
Teip spaudžiančius dvasios ramumą;
Kad kas man galėtų suteikti jausmus,
Naikinančius būvio niekingą tuštumą....

Bet kas gi tam vargšui, belaimiui atjaus?
Kas širdį paguos, kas parodys malonę?
Kas dvasią, vaitojančią, laime apsiaus?
Kas būvin įvykdys malonės jieškonę?....

Ji stovi pas mane giliai širdyje;
Aš ją iš širdies neįstengiu išimti;
Ji mano gyvybės jausmų viduje;
Be jos aš nestengiu, nemoku nurimti....

Kada aš ją pirmąjį sykį mačiau,
Širdis mano plakti karštybe pradėjo;
Aš didį, teip didį traukimą jaučiau....
Ir jiji, užraudus, į mane žiurėjo....

O, miela mergyte! ar tu numanai,
Kaip aš tave vargšas didžiai numylėjau?
Ar tu, aniuolėli gražasis, žinai,
Kiek vargo, nelaimių dėl tavęs kentėjau?....

BALLADA.

Choras: vaikinai ir merginos.

Štai, pavasaris atėjo;
Saulė kaitinti pradėjo,
Šaltą žiemą apgalėjo.

Saulė sniegą sutarpino,
Šaltus vėjus sunaikino,
Pievas žalvėms išsodino.

Žalios žolės lauką puošia,
Gėlės žiedus leisti ruošia,
Šiltas vėjas pučia, siaučia —
Viskas vasarą atjaučia!

(bis)

Laimės saulė užtekėjo,
Dvasios jausmai pražydėjo,
Meile širdį apžavėjo.

Širdis meilės paragavo,
Gražią dainą uždainavo,
Aidu jos giria siūbavo.

Smagūs jausmai širdį puošia,
Dangų dvasioje paruošia,
Linksmas kraujas kūne siaučia —
Didę laimę jaučia, jaučia!

(bis)

(Choras nučina)

(Užsina ant scenos Juozas ir Mariutė)

Juozas.

Kaitina saulelė iš augštybių,
Neša spinduliais jures linksmybių.

Mariutė.

Glėbia spinduliai žolių laukelį,
Kaip mergelė mylimą bernelį.

Juozas.

Pūtuoja vėjalis vasarinis,
Linksmas, kaip upelis sidabrinis.

Mariutė.

Linksmina laukus drumnus vėjalis,
Kaip n.ergele mylimas bernelis.

Abudu.

O, gyvybe mylimiausia
Gėlių kvėpiu išauksuota!
Tu, kaip Muza patogiausia,
Rojaus rozėms vainikuota!

Juozas.

Kas gi išmatuos gilumą,
Kokis dvasioje liūliuoja,
Kad buvimą atjautimą
Meilės angėlas bučiuoja?

Mariutė.

Kas supras širdies grožybę,
Kad ja perlų kraujas rieda,
Kad jai, skraidant po augštybę,
Rojaus paukščiai laimę gieda?

Abudu.

O, gyvybe mylimiausia,
Gėlių kvėpiu išauksuota!
Tu, kaip Muza patogiausia,
Rojaus rozėms vainikuota!

(Abudu nučina)

Petras.

Šalin, šalin, nusiminime!
Šalin, liūdnume be naudos!
Šalin, nelabas priminime,
Džiaugsmus naikinančios raudos!

Kam reikia dvasios nuliūdimo,
Ir jo nelaimių debesių?
Kam reikia paisyti spaudimo
Visokių minčių neteisių?

Kam reikia būvį apgailėti,
Jei skausmai esti be vaisiaus?
Kam reikia sunkumus auklėti,
Ką spaudžia nuolatai baisiaus?....

O, laime, laime, apsisiautus
Stora nelaimių uždanga!
At ilgai, tavęs neatjautus,
Reiks džiaugtis ašarų banga?....

Sentis.

Pakol jaunystėje gyvensi —
Žvaigždėlę vyk, kol nepavysi!
Nes jau, vėliaus, kada pasensi,
Tu josios niekur nematysi....

DALIS II.*Gyvenimo kambarys.***Petras.**

(vienas sau)

O atėik ta valandėle,
Mano būvyje augščiausia,
Kada tave, mergytėle,
Paregėsiu artimiausia.

Kada tave apkabinęs,
Tavo lūpas išbučiuosiu,
Kada glausiuos prie krūtinės,
Ir saldžiai, saldžiai sapnuosiu.

O atėik, atėik brangioji
Mano laimės valandėle,
Kada tau, o mylimoji,
Atiduosiu širdužėlę.

Kad žiūrėdamas į tave
Laimės bangose paskėsiu,

Kad gyvenimą ir save,
Tau pavesiu, tau pašvėsiu.

(Sustoja giedojęs, nusiminęs vaikščioja po kambarį, potam atsisėda).

Svajok, širdie, svajok, svajok,
Lakstyk augštai, lakstyk, skrajok!
Užmiršk, paniekyk sunkumus,
Atmesk nelaimės ir skausmus.
Išlėk augštai, šviesa užšvies!
Bet o, žemyn nenusirisk —
Nes ten nelaimės ir skausmai,
Ten žus smagumas ir jausmai!...

Plėtok, plėtok, jausmus, viltis!
Paguosk — graži bus ateitis....
Užklėsk grožybėms paikumus,
Išpuošk žemčiugais tuštumus.
Svaigyk, svaigyk patogumu,
Viliok gyvybės augštumu —
Nes o, nenoriu jaust paikai,
Jog būvis tai vieni niekai....

Dvasial ką genijus gimdai,
Kur tavo tie visi žiedai,
Kurie žemumą išnaikin' ?
Įdėk man juos, įdėk širdin!
Juk aš ne tie niekai — ne, ne,
Ką taikūs vėle šiaudinė!

(Pradeda energiškai vaikščioti, potam aprimsta).

Tuščia linksmybė ir džiaugsmas,
Kuriais dabinas skausmas.

Jei kirminai gyvybę es,
Ar ji augštybę paregės?

Ir kas gi tie vargų nuodai,
Nupaišę jautimus juodai?

Žiūrėk, žiūrėk, kas buvo jau!
Sakyk, ar reikia dar daugiau?

Pasaulė sakė, duok spėkas!
Tau duosiu garbę, padėkas.

O meilė sakė, duok turtus!
Jų nēr? — štai kelias pro vartus.

Dangaus sargai pasakė, jog —
Nueisiu pragaran tiesiok!

Kaip ne? — neduodu tiek aukų,
Kiek ant galvos turiu plaukų!

Kiekvienas sakė, duok, duok, duok!
O atidavęs? — gaišk, baduok!

O jeigu duoti nusibos, —
Nal "requem" tau užgiedos!....

(Pasidaro perversmė; iš gilumo jausmų gieda)

Užgimk, užgimk, augštybel!
Pripildyk jautimus linksmybe.
Apglėbk sparneliais prispaustusius,
Visus ramius ir nekaltuosius;
Neduok niekingiems juos nuskriausti,
Neduok blogumą jiems atjausti!
Juk jie geriausi sutvėrimai,
Juk jų kilčiausi pajautimai!....

(Pertrauka; potam pradeda vaikščioti)

Nel prakeikti, mumis skriaus!
Jie vargingiems neatjaus!
Jiemsiems nekaltų meldims,
Lygei nebylio šaukims!....

(Nusiminęs atsisėda; potam galei šaukia)

O būvi, būvi nesmagumol!
Parodyk kibirkštis augštumol!
Parodyk, jog esi teisingas,
Parodyk, jog tu neniekingas!....

(Už scenos girdėti giedant choras)

Choras.

Palaimintas tasai žmogus,
Kurio širdyje yr dangus,
Nes jis nutrems visus vargus.

Jo dvasią skausmai neužgaus,
Jį svieta turtai neprigaus,
Gyvens jis jausmuose dangaus.

(Giesmė padaro Petru didelį įspūdį ir perversmę)

Petras.

(po giliam tylėjimui)

Teip, daugiau aš jau nenusidėsiu:
Vien tik dangų širdyje auklėsiu.
Leisiu vien tik meilę į pasaulę,
Žiebsiu, degsiu sutikimo saulę.
Aš neverksiu, niekad nedejuosiu,
Vien tik dvasios grožybės dainuosiu.
Lyrą pasiėmęs, išdidybėj,
Skambysiu, giedosiu nekaltybėj.
Ant galvos vainiką užsidėsiu,
Ir kol gyvas busiu, jį dėvėsiu.

(Užbaiga).

Kareivis.

(Monologas)

Parašė J. Žimontienė.

Kalbėkite ką tik sau norite, o manęs nepertikrinsite.... aš žinau ir pats viską gerai. Kas tarnavęs kariūmenėje, štai kaip ir aš, tas visuogeriausiai žino. Vis tai niekus kalba kas peikia mūsų karalių; tas yra pats blogas; nes geras žmogus nepeiks. Štai kaip ir aš: buvau kariūmenėj penkerius metus, užsitarnavau vyresnybę ir ant antros tarnystos pasilikau.... ne tik žinau, bet savo akimis viską mačiau ir datyriau, jog karalius yra geriausias ir teisingiausias.... Šaukia, gerklioja, kvailiai: "Veltui reikia tuos metus tarnauti, veltui!" Kaip tai veltui? Štai ir aš pats: turiu kambarį, žiburį, šilumą, duoną, prie to dar aprėdo kuopuikiausiai. Prižiūra, teippat kuogeriausia. Turi būti marškiniai, autai, baltai išskalbti ir vis po skaitliumi.... Jeigu tiek neturi, kiek prisakyta — gausi į antausį.... užtai nežiopsok: jeigu neturi iš ko nusipirkti, tai patykok kame.... duosi atžvilgį ir turėsi.... atsakymo nebus, niekas nepaklaus: iškur ėmei?.... Duonos yra kiek reikiant, badu ne stipsi, o skanumų jeigu nori, nusipirk, ar kaip.... jeigu busi gudrus, busi gerai pavalgęs, dabokis tiktai, kad nenutvertų.... už tą tai didžiausias atsakymas.... Teip ir gerai, išmokina visokio gudrumo....

Vaikinas kariūmenėje pasidaro kaip lėlė — tiesus, vikrus; rankas, kojas ir kuprą ištaiso.... nors sveikata ir pajunta, tai niekis.... Išmokina visokius bieso poterius ir visi butinai reikalingi. — Vardus, pravardes ir vyresnybę, visos karaliaus giminės. Žinai prieš kurį sustoti, prieš kurį ranką prie kaktos kelti... ir už tokį mokslą nieko, o nieko neužmoki!.... Avalynę teipogi duoda, (*tykiau*) nors duotosios nedėvėsi čebatų, (*balšiau*) jei tau negera, veizėkis kitos.... teip ir teisingai.... Negana veltui išmokina, bet dar ir algos užmoka ant metų arti pusanthro rublio... ko tik nori gali nusipirkti.... Bet prie mūsų žmonių tokia jau mada: šaukti ir šaukti ant karaliaus.... Nėra ko stebėtis, kaip yra sakoma: "Bačkoj augęs, per špuntą žiurėjęs".... Šaukia visi, kad atsitarnavus kariūmenėje, parėjus be sveikatos, nėra kur dingti.... Kvailiai! Ar tai karaliui rūpintis tokiais niekais? Žmogus, jei kur badu dvesia, tegul sau dvesia!.... Čia yra daug svarbesnių reikalų.... O žmonėms duota žemė per karaliaus senutį, gali visi maitintis. Bene karaliaus kaltybė, kad žmonės negali išsimaitinti ir išsimokėti už žemę?.... Žemė turi būti mokama. Vienas muzikas nusigyvęs, kitas įsės į vietą, o karaliaus grašis turi nepražūti... Kiek yra paliepta išmokėti, turi tą atlikti, nors žmonėms prisieitu badu išstipti.... teip ir teisingai.... Iškur gi karalius ims algą visiems kareiviams ir vyresny-

bei? Milijonus reikia išmokėti, kas gi mokės, kad ne muzikai? Arba šaip jau vyresnybė: sprauņikai, gubernatoriai, žandarai, policija.... kiek jų yra visokių, kas gali išrokuoti.... o vis reikalingi... beto negalima apsieiti.... Milijonų reikia algoms. Kas gi mokės, kad ne muzikai?.... Neišsimoka muzikas ardamas, akėdamas, kas gi kaltas? Tegul ne girtuokliauja.... Karalius, norėdamas žmones nuo girtuoklystės atgrasinti, iš malonės atėmė šinkas nuo žydų, o patsai šinkuodamas, kaskartas brangina ir brangina degtinę. Už kiekvieną stiklę užmoka čyžiaus atsvertinai, dėlto geria kaip padūkė!

Žmonės sako: — Degtinė nuramina rupestį, užmaršina vargus....

Nebijok, kaip išsimiegosi, atsiminsi vargus....

Visi šaukia ant karaliaus, visokias neteisybes užmetinėja: kaip neleidęs ir užginęs mokslus.... Ar tai ne melagystė? Jau kaip prie mūsų karaliaus mokslus greitai platina, tai niekur to nerasi.... Prie kožno valsčiaus, kiekviename miestelyje, vis mokslinyčias įtaisė. Mokytojams visą užlaikymą ir algą, zinoma, turi žmonės mokėti, bet tie mokytojai ištikimi.... karaliaus duoti visi maskoliai*), mokina vaikus maskoliškai skaityti, rašyti ir kalbėti; kas lietuviška, išjuokia ir paniekina. Maskoliškas knygutes net dykai vaikams dalina. Pagaliaus po arbatines ir alines, gražus knygynėliai ir skaitymėliai įtaisyti: apie karaliaus gerumą, didumą ir garbę apskaito. Kiekvienas už mažą prekę gali pasiskaityti ir pasimokyti; ne tik vaikai, bet ir suaugę.

Jaunus mokina po mokslinyčias, mokina kariūmenėje, ko gi dar reikia? Dar mokiniai spiriasi eiti į cerkvę už karalių pasimelsti.... neišmanėliai!.... Gimnazijos ar ten kokie "versitetai", tai ne muzikiukams.... Yra visokios vyresnybės vaikų, kurie nuo pat gimimo maskoliškai šnekasi, cerkvėse už karalių meldžiasi, tokie tik gali mokyties.... O muziko vaikas tokius mokslus pabaigęs, kur gi dėsis? Muzikas negaus augštos vietos... ir negali.... Išsiranda, nors retai ir muzikiukų su augštesniu mokslu, o kas iš jų? Kaip yra sakoma: "Iš didelio rašto išeina į kraštą". Nesirūpina nėmaž apie save: kaip karaliui geru būti, kaip į gerą vietą įsitrinti, brangią algą paimiti.... Bet ne, tuojaus kas kitas galvoje.... Užsimano visokių išmislių, nebūtų daigtų; kokio ten palengvinimo žmonėms....

Mūsų karalius, begalo myli savo žmones, aš gerai žinau.... Mylės ir lietuvius, kaip į maskolius pavers.... Ar tai neteisingai?.... Mokėk gerai šnekėti maskoliškai, būk gudrus, ir be jokio mokslo gausi gerą vietą. Prie policijos ar kur kitur. Kad vikriai suksies, karaliui įtiksi. Ar žinote? Gali gubernatoriaus vietą gauti.... kartais teip ir atsitinka.... Arba kur į žandarus įsitrinsi.... Tai gyvenimas!! Pašnypinėk kur apie studentą, pavuostyk jo pėdomis, pasiklausyk jo kalbos; daneši vyresnybei, bus tau ir

*) Monologas rašytas penki metai atgal.

vieta augštesnė ir kišenė kupina.... Argi ne lengvas uždėtis? Prie mūsų karaliaus gudrus turi gerą duoną, teip ir teisingai.... Studentas pakliuvęs tegul sau laizosi, kas man darbo! Karalius tokiems turi gerą vietą, mačiau.... Kaltas ar nekaltas, bile tik apskūsi, niekas neklausys išsiteisinimų, sumurdys į Petro-Povilo tvirtovę ir kirmyk.... Didžiai retas atsitikimas kas iš ten gyvas iškliūna... Mačiau savo akimis, kaip išvedę iš urvo kaltininką nugalabijo.... nė vėjas nepučia, kur kalinys dingo, teip ir gerai. Tegul nelaido liežuvius prieš karalių....

Štai kaip aną metą, iš Suvalkų rėdybos žandarai iššnypinėjo tokių klausiukų ar septynias-dešimts ypatų, suėmė visus ir be jokio teismo išvarė į Cibiriją... Kiek šauksmo padarė! Šaukė visas svietas: — Kaip nekaltus nusmerkė, kaip ne tyrinėjo, ne darodę kalčios išvarė.... visokias neteisybes užmėtinėjo karaliui; kiek šauksmo prisiklausė vyresnybė. Kam tos tųsynės? Verčiau murdyk į tvirtovę, potam įsivedęs, kaltas ar nekaltas, paukšį į kaktą!.... Kuotykiausias ir teisingiausias darbas.... Musės!.... Atpūsit jūs prieš vėją!....

Prie mūsų karaliaus kas liepta, tai "bit po semu", teip ir teisingai.... Bet ką čia daug kalbėti, niekur nėra karaliaus kalčios, visur žmonės prasikiša.... Prasimanė po miestus, miestelius, ar kur šaly vieškelių, kokias ten proklamācijas, atsišaukimus lipinėti... Sučiupo policija tokį įtariamą, lipėi ar nelipėi, drožk į kalėjimą ir sėdėk sau kaip ponas ant gatavos duonos.... Tik mūsų karaliaus perdaug gera širdis.... Po kalėjimus nusidėjėlius šeria, kaip tik penslus. Pamislykite patįs: duoda ką dieną stiklinę arbatos su duona, o cukraus leista nusipirkti. Ko gi bijos kalėjimo? Besėdi sau be darbo, prisiėdęs iki sočiai... Kad mano butų valia, imčiau badu marinti kalinius, tai žinotų šiaušties prieš tokį gerą karalių.... Kas dar stebėtinas daigtas, kad mūsų karalius prie tiek rupesčių ir visokių reikalų apie save, niekomet neužmiršta tarnų, kurie klauso ir pildo jo šventą valią; ne tik užmoka gausiai, kol gyvas tarnauja, bet ir po smerčio neužmiršta.... Mačiau savo akimis Vilniuj pastatytą paminklą, kokiam tai Muravėjui.... Puikus stabas! Gražu pažiūrėti: stovi stovyla, kaip tik gyvas žmogus, toks įstabus, nepaprastas.... pirmą sykį pamaičius, net šiurpulis pereina per kūną!.... Pasakojo man: jog begalo buvęs geru tarnu karaliaus, akiai jo klausęs ir paliepiamus ištikimai pildęs. Jisai buvęs Vilniaus gubernatoriumi maištų metais. Maištininką pakarti, ar kaip nugalabinti, tai sako, akies mirksnyje apsidirbdavo be jokio teismo, o jau į Cibiriją, buriais, kaip bandą, kasdieną žmones varė.... Niekas ne tyrinėjo kalčios; karalius liepė, Muravėjus pildė, teip ir teisingai....

Ar žinote ką?... Pusę karalystės žmonių iškarčiau ar išpiaučiau, bile tik tokį paminklą po smerčio nuo gerojo karaliaus gaučiau!....

Iš Amerikos.

Užmušė 52 šuniu.

Hamilton, 28 geg. Tapo čia iššaudyta garsi Myopia Clubo medžiotojų šunių banda. Terp šunų išsiplatino hydrophobia, arba pasiutimo liga. Dėl tos ligos turėjo visus tuos gyvulėlius išžudyti.

Bankierius nubaustas \$576,094.

Salem, Ore., 28 geg. Teisėjas Burnett, apskričio teisme, nubaudė J. Thoburn Ross, Portland bankierių penkiems metams kalėjimo ir užmokėti \$576,094 baudos už suvogimą bei blogą sunaudojimą Valstijos mokyklų fondo, esant jam kaipo prezidentu Title Guarantee & Trust Co.

Angliakasiai padarė kontraktą.

Pittsburg, Pa., 28 geg. Pittsburgo apskričio kalnakasių reprezentantai padarė su kastynių savininkais kontraktą, kuris tiks iki 30 d. kovo 1909 m. Kontraktas atsakąs 40,000 angliakasių. Jis padarytas ant senų išlygų.

Tornado.

Wichita, Kas., 28 geg. Siantė čia tornado, ir pridirbo daug nuostolių Alfanso pavietyje, Oklahomos valst. Pražuvusių žmonių, apskaitoma apie keliolika ypatų.

Rado negyvus bačkose.

Kadangi chiniečiams Suv. Valstijų tiesos nedaleidžia važiuoti į šį kraštą, tai jie visokiais būdais paslapta bando į čia dasigriebti. Vienas iš tokių būdų yra važiavimas bačkose ir baksuose. Neseniai tapo susekta, jog 12 chiniečių bačkose iš Meksikos, tam tikros chiniečių bendrovės, buvo pasiūsta į New Yorką. Bačkų priėmėjas pasiuntęs telegramą į El Paso tenykšties chiniečiams, jog visos bačkos laimingai atėjo į New Yorką bet — "Qui hin", kas ženkliną "Jie yra negyvi". Taigi juos rado visus negyvus bačkose.

Keli mėnesiai atgal chiniečiai buvo siūsti iš Canados trūkio vagone, vežančiame ledus, kur rasta visus mirtinai sušalusius.

Nušovė vaikiną už kalbinimą bėgti.

New Yorke, 27 geg., Lillian Scott, 16 metų mergina nušovė 19 metų John Dorfmann už tai, jog jis ją prikalbinėjo pabėgti su juom nuo jos tėvų. Jai prisipažinus, ji tapo pastatyta po \$1000 kaucijos iki teismui.

Duktė nušovė tėvą.

Dubuque, Ia., 27 geg. Gindama savo motiną Miss Maude Fleming, 20 metų amžiaus, paleido šūvį iš karabino į galvą savo tėvui Mont Fleming, nes būk

jis kėsinęsis mušti jos motiną. Ji tapo suareštuota, bet jai prisipažinus ji tapo paleista ant valios. Žmonių simpatija yra už ją.

Prisipažino prie žudystos.

Laporte, Ind., 28 geg. Albertas Rubick prisipažino policijai, jog jis užpereitą ketvergą nušovė savo užlaikytoją E. V. Kwasniczkę, turtingą čekišką vertelgą. Rubick, buvęs pas Kwasniczkę pagelbininku, prisipažino, jog nušovęs Kwasniczkę už tai, jog mylėjęs jo moterį, kuri jam buvusi prilanki. Kwasniczkienė prieš keliatą mėnesių teiravosi advokato, kaip galima būtų gauti atsiskyrimą nuo savo vyro.

Kada jai pranešta apie tokį Rubick'o prisipažinimą, ji užsigynė neturėjusi nieko bendro užmušėjystės prietikiuose.

Dar vis suřanda negyvėlius.

Kaip jau visiems yra žinoma, moteris Gunnes išpiovė daug pas ją atsilankiusių vyrų kaip jaunikių, ir jų giminių ir jų pinigus pasisavino, koku būdu, mena ji surinkusi kelias dešimtis tūkstančių doliarų. Išėjus jos darbeliams į aikštę, ji savo būtą uždegė ir pati, be abejonės, prasiřalino, įmesdama į nuodėgulus žmogaus galvą ir kelis kaulus, parodymui jog ji drauge su stuba sudegusi. Ant jos gyvenimo kiemo iškasta daug lavonų vyrų ir moterių, kame buvo vienos moteries lavonas be galvos. Nors jau geras laikas praėjo po tam atidengimui, bet ant tos farmos vis dar daugiau atranda užkastų žmonių lavonų. Farma ta randasi Laporte, Indijanos valstijoje.

Iš visur.

Užrašas amerikoniškam universitetui.

Londonė, 26 geg. Likosi užtvirtintas užrašas Archibaldo Henriko Blound, kuris užrašė visą savo turtą, išnešantį \$450,000, amerikoniškam universitetui Yale. Universiteto atstovas, J. A. Barret, su liūdininkais ir gydytoju, persitikrinimui apie užrašytojo sveikumą kaslink jo užmanymo, priėmė paskirtą universitetui turtą. Kodėl A. H. Blound užsimanė savo turtus paaukauti amerikoniškam universitetui, pasilieka paslapyje. Jis tik vieną kartą buvo atsilankęs Amerikoje ir neturi čia jokių genčių.

Anglijos viešpačių balius.

Londonė, 27 geg., Buckingham Palociuje buvo didelis balius, parengtas garbei M. Fallieres, Francūzų respublikos prezidento. Ant balius buvo visoki Anglijos viešpačiai, tarp kurių ir Dievo pateptiniai — Anglijos karalius Edwardas ir karalienė Aleksandra. M. Fallieres, kur tik ėjęs, visur buvęs entuzijastiškai pasveikintas. Kiek ant to balius visko buvo! hol-ho! Kiek visokių brangenybių, kiek visokių grožybių!

Tik vienos karalienės karūna, kuria baliuje buvo užsidėjusi, prekioja penkis milijonus doliarų! O kur dar visoki deimantai, brilijantai, ir tt., kaštuojuanti milijonus doliarų? — Ar gi nepuikūs nuskurėlių valdonai?

Vysk. Paliulionis numirė.

Kaip paduoda "Viltis", Jo Mylista Telšių arba Žemaičių Vyskūpas Mečislovas-Leonardas Paliulionis, Šv. Teologijos Magistratas, Jo Šventenybės Rymo Popiežiaus Namų Prelatas, Popiežiaus Sosto Asistentas, Švento Stanislovo Pirmosios Kliasos Ženklo Kavaliarius, gimęs 1834 m., į kunigus įsišventinęs 1860 m., vyskūpu paskirtas kovo 3, 1883 m., įsišventinęs 22 geg., vyskūpo sostą užėmęs 10 liepos, kuriam ši met, be trijų sanvaičių, sukako 25 metai vyskūpavimo, ir kurio už dviejų metų būtume šventę 50 metų jo kunigavimo jubilėjų, numirė 2 dieną guguzės, šių metų, sulaukęs 74 metus amžiaus. Jis nuo senai sirgo širdies liga, prie širdies ligos prisidėjo plaučių uždegimo liga, o prie to prisidėjo influenza ir pakirto žmogų, kurio net pats Rymas klausė ir jį brangino. Gaila. Negreitai sulauksime kitą tokį teip garbingą, teip tituluotą vyrą.

Knygų leidėjo nubaudimas.

Kaip paduoda "Viltis", garsus Maskvos knygų leidėjas Sitinas, esąs gen.-gubernatoriaus nubaustas 3 tūkstančiais rublių už tai, kad perspauzdinęs seniaus konfiskuotą Amfiteatrovo knygą "Pasakų tiesos".

Dar apie Maskolijoj kalėjimų trukumą.

Pereitame num. buvo minėta, jog kalėjimų vyriausybė įnešė Dūmon užgirti suvirš pusanthro milijono rublių naujų kalėjimų statymui. Taigi dar įdomu paminėti, kas tame projakte yra daugiau nurodoma. Ir teip: "Visuose Rusijos kalėjimuose yra išviso tik-tai 107,138 vietos, o kalinių skaičius nuo 1 kovo 1908 m. pasididino iki 167,830 žmonių. O kaip kuriuose kalėjimuose kalinių skaičius siekia virš normos: Kijavo kalėjime yra 690 vietų, o kalinių skaičius siekia virš 2,207 žmonių. Odesos kalėjime — 804 vietos, o kalinių yra 1,610 žm. Kalėjimams pastaruoju laiku nusamdyta yra daugybė fabrikų, mokyklos namų ir t. t., o kalėjimai teip prikimšti, jog daugumas kalinių guli kalėjimų karidoriuose". Taigi puikus 20-šimtetyje Maskolijoje progresas!

Viesula Galicijoj.

Krokavas, 21 geg. Siatęs čia uraganas su kruša padarė didelius nuostolius visoje pietinėje Galicijos dalyje. Daugiausiai nukentė vargšai, kurių išnaikino ant lauko esančius javus.

Dar apie "Infliantų Latvius".

Pereitame numeryje "Tėv." buvo rašyta apie mūsų tautos pusbrolius "Infliantų Latvius". Ta-

čiaus, kaip pasergsti 50 nr. "Vilties" p. Dovoina—Silvestravičius — juos "Infliantų Latviais" vadina lenkai, tikras gi jų vardas yra Letgaliai. Vitebsko gub. latviai — artima mūsų giminė — vadinasi iš senų senovės Letgaliais, kaip Kuršo pakraščio gyventojai vadinasi Žemgaliais. Laikraštis "Gaisma" buvo Letgalių laikraštis.

Žemgalių Alukštos apskrityje yra dar apie kelios dešimts tūkstančių. Jie prisilaiko tai katalikų, tai liuterių tikėjimo. Jie visai ne latvių, kaip letgaliai, giminės, bet šaka lietuvių, visados buvusi po įtekme lietuvių kultūros.

Nekenčia mokslo laisvės.

Kadangi Insbruko universitetas, Austrijoje, kaip rašo "Viln. Ž.", daleido profesoriui Varmundui skaityti lekcijas, tai studentai nutarė nestraikuoti. Mat Varmundas atsižymėjo savo atheistiškomis pažvalgomis, už ką buvo prašalintas iš mokyklos. Mokiniai straikavo reikalaujanti, kad jis būtų sugražintas, ir nors jų norai išsipildė, vienok kova tarp klerikalų (kunigijos rėmėjų) ir laisvojo mokslo šalininkų nesiliauna. Studentai mušasi tarp savęs. Klerikalai daro susirinkimus, kuriuose kūrsto valstiečius reikalauti prašalinti Varmundą. Vienas toks klerikalas atsi-vedė Graco universitetan keletą šimtų tamsių valstiečių; kadangi mokiniai nenorėjo jų įleisti, jie užpuolė ant jų ir daugelį jų sužeidė, potam išlaužė vartus ir norėjo griauti knygyną, bet laiku pribuvus policijai ir kariūmeni, tapo apginta. Pragos, Vienos, Insbruko, Červonicų studentai ir-gi laukia "kriksčionių-demokratų", kuriuos jie vadina juodašimčiais, užpuolimo ir organizuoja pulkelius universitetų apgynimui. Klerikalai gi tai Seime, tai augštesniuose Rūmuose reikalauja išvaryti Varmundą; jei valdžia nesutiks, jie žada neužtvirtinti valstijos įeigų ir išeigų sąmatos (budžeto). Bet valdžia žadanti ir toliaus ginti mokslo laisvę.

Iš Lietuvos.

Charkovas.

Policija iškratė Charkovo universitetą ir pasiėmė su savim daug knygų. Ant rytojaus buvo padarytos kratos pas studentus, kurių daug liko suimta.

Lenkai ir rusinai.

Austrija. Grapo Potockio užmušimas (žiūrėk "L. U." Nr. 15 ir 16) stojosi nauju kibirkščiu santi-kiuose lenkų su rusiniais. Jau ir pirma tos tautos nuolat tarp savęs kovojo už savo teises. Dabar gi toji kova persikeitė į paprastas muštynes. Nežiūrint į tai, kad Sičinskis užmušė gr. Potockį pats iš savęs, ir kad jo pasielgimą viešai papeikė rusinų kuopa par-lamente, lenkai vis tik nori išlieti savo kerštą ant vi-sos rusinų tautos. Tuojaus ant rytojaus Lvove ant

gatvių pradėjo rinkties būriai lenkų ir grąsino žodžiais rusinams. Ypatingai atsižymėjo būrys, kuriame da-lyvavo apie 500 lenkų studentų. Jie apstojo didelę ru-sinų cukrainę ir išdaužė visus langus ir 12 veidro-džių. Išten būrys patraukė į rusinų krautuvę ir ten tą pat padarė. Vakare vėl susidarė nemažas burys studentų ir vaikų ir pradėjo mėtyti akmenis į rusinų akademiškosios sąjungos būstą ir išlakstė tik tuomet, kada į tą būrį buvo tris-kart sušauta tuščiu šoviniu. Bet susirinkęs prie vienos rusinų įstaigos, būrys vėl pradėjo tą pat daryti. Čia turėjo įsimaišyti pėstieji ir raitieji policistai, kurie išvaikė demonstrantus. Pa-našios žinios pareina ir iš kitokių vietų. Teip apie Krokuvą lenkai darbininkai iš neapykantos užpuolė rusinus valstiečius ir pradėjo juos mušti. Vienas ru-sinas liko labai sumuštas ir vos gyvas nugabentas į Krokuvos ligonbutį. Nėra nieko stebėtino, kad ir patįs rusinai stoja jau į atvirą kovą su lenkais. Rusi-nai darbininkai apskelbė streiką lenkų dvaruose, o ru-sinų visuomenė pradėjo siųsti savo užuojautą Sičins-kio seserims ir giminėms. Kaip viena, teip ir kita pusė dabar yra labai suerzinta.

Mat lenkai ne vien su lietuviais panašiai elgiasi.

(Iš „L. U“.)

Vilniaus universiteto klausimas.

Šiomis dienomis Vilniuje buvo suvažiavę įvairių Lietuvos ir Baltarusijos draugijų, įstaigų ir laikraščių atstovai apvarstyti, kokia augštesnioji mokykla Lie-tuvoje reikalingiausia. Dauguma susirinkusiųjų sto-vėjo už universitetą su ūkio skyriumi. Susirinkimo išrinktoji komisija šiam klausimui apdirbti pripažino reikalingu, kad mokslo skyriai būtų steigiami tokioje eilioje: 1) prigimties ir matematikos skyrius, 2) ūkio skyrius, 3) medicinos (gydytojų) skyrius, 4) teisių (advokatų, teisėjų...) skyrius, 5) istorijos ir kalbų skyrius.

(Iš "Žarijos".)

Vilkija.

(Kauno gub.) Balandžio 7 d. turgaus dienoje sargybinis Trimaila, girtas, pamatęs kančiuką pas ūkininką Zičkiavičių iš Dulkių kaimo, užsinorėjo atimti. Zičkiavičius nenorėjo duoti, bet Trimaila traukė iš rankų, taigi Zičkiavičius, matydamas, ne-tekisias kančiuko, pastūmė jį; Trimaila pasijuto užgau-tas tuo, sugriebė iš aludės alinį butelį ir skėlė galvon Zičkiavičiui, kuris apsipylė kraujais.

Kiti draugai ir pažįstami tuojaus norėjo atkeršyti tam sargybiniui, bet pribuvus urėdninkui ir kitiems pašaliniamis žmonėms nutarė skųstis antstoliui p. Au-diejevui. Taigi Zičkiavičia su liudytojais ir nuėjo pas antstolį, bet antstolis neatkreipė atydos į žmonės, o tiktai išklaušė girto sargybinio, kurs aiškino, būk užėjęs pas žmogų kantrabandą ir norėjęs atimti, bet tie visi žmonės, kurie atėjo skųsties, nedavė jam pa-imti kantrabandos ir dargi mušėsi, o jis mat ginčis

buteliu. Taigi antstolis, išklauses jo kalbos, atėjusius žmonės skysties pavadino maištininkais it liepė visus uždaryti į cypę.

Vietinis klebonas irgi norėjo užtarti už žmones, bet ir jo balsas liko balsu šaukiančiu girioje. — Dabar sargybiniam atėjo atkeršijimo valanda; kol jie rengėsi uždaryti tuos nekaltus žmones cypėn, mušė juosius kumštėmis, mušė kančiukais, daužė šautuvų kulbėmis, antstolio virėja girdėjo žmones baisiai šaukiančius, kuriuos mušė sargybiniai, įbėgusi kambarin, kur buvo antstolis, pradėjo maldauti: "Viešpatie antstoli, neduok mušti tų žmonių sargybiniam, nes juosius užmuš, o Jėzus, o Jėzus užmuš juosius". "Pašol von, suriko antstolis ant vyrėjos, kad ir tavęs man rytoj nebūtų". Palaikęs parą čielą cypėj tuosius žmones, antstolis išleido visus, tai suskaldytais kiaušais, tai uždažytomis akimis, tai aptrankytais kaulais, silpnus ir vos stovinčius ant kojų, bet nepavelyjo jiems nei pasistiprinti Vilkijoje, tik liepė sargybiniam išvesti už miesto ir paleisti ir nepavelijo sugrįžti į Vilkiją.

Teko girdėti, kad tie nuketęjusi žmonės padavę skundas prokurorui ir gubernatoriui ant antstolio ir sargybinių.

Laimės jie!

Šilvarnys.

Kedaktoriaus nubaudimas.

Maskvos general-gubernatorius nubaudė rusų laikraščio "Ruskoje Slovo" redaktorių 1,000 rub., už neteisingos telegramos patalpinimą.

(Iš "Vilniaus Žinių".)

Traupis.

(Ukm. ap.) Šv. Jurgin atvyko sargybiniai su urėdninku visi nusirėję ir ėmė kumsčioties. Ypačiai prisikabino prie vaikinių, kurie mėlynais marškiniais vilkėjo ir šniūreliu juosėjo. Sargybinis, priėjęs prie vieno, truktelėjo už juostos ir suriko: "Kas tu? Bene socialistas?" ir sudavė kupron. Ėmė mušti ir kitus. Vakara susitaisė nežinomų vaikinių būrys ir sumanė atkeršyti. Puolė ant sargybinių; vienam pramušė tris skyles galvoje. Atbėgo gelbėti daugiau sargybinių ir urėdninkas, sugaudė vaikus ir baisiai primušė; vienam ausį kardu nukirto. Daugumui nekaltai teko, nes visi sako, jog kaltieji išbėgę.

Keliauninkas.

(Iš "Vilties".)

Lietuviai Amerikoje.

Exeter Borough, Pa.

24 d. geg. buvo prakalbos, parengtos vietinių kuopų 87 kp. L.S.S. ir 81 kp. S.L.A. Kalbėtojas buvo: drg. F. Bagočius, stud. Pittsburg'o Akademijos ir drg. F. Živatkauskas iš Scranton'o. Žmonių

susirinko vidutiniai; daugiau nė nebuvo galima tikėtis, nes tą pačią dieną ir Pittston'e buvo prakalbos. Prakalbas atidarė drg. J. Čepulis, paaiškindamas apie vakaro tikslą, meldamas susirinkusių ramiai užsilaikyti.

Pirmasis kalbėtojas, drg. F. Bagočius, kalbėjo apie socializmą ir kapitalistus. Aiškino kaip kapitalistai darbininkus išnaudoja, primeta jiems tik mažą dalelę uždarbio, kad jie badu nepastiptų. Beveik visas darbininko uždarbis nueina kapitalistų kišeniun. Norint išvengti kapitalistų išnaudojimo ir prašalinti visokias neteisybes, turime rištis į visasvietinę darbininkų organizaciją, armiją. Turime prigulėti į L. S. Sąjungą ir laike balsavimų balsuoti už savo draugus socialistus.

Antrasis kalbėtojas, drg. F. Živatkauskas, aiškino naudą S.L.A., kokią jis atgabena Amerikos lietuviams, prigulintiems prie jo, teippat kaip jis yra naudingas mūsų tautai. Paaiškino S.L.A. tikslą, kalbėtojas ragino rašytis, dauginti jo sąnarių skaitlių.

Vakaras atsibuvo gana gražiai. Publika užsilaukė ramiai ir matyti buvo užganėdinta kalbomis. Pradėjus rinkti aukas, daugumas prasišalino iš salės. Rodos nevertėjo šalinties mūsų broliams nuo aukų, nes juk jeigu kas neištesa nė kelių centų paaukauti, niekas nuo jo prievarta neatims.

Juozas Baltmedis.

Lawrence, Mass.

23 d. geg. buvo čia lošta Keturakio komedija "Amerika Pirtyje", naudai S.L.A. Prieglautos Namo. Lošimas buvo parengtas Jaunuomėnės Kliubo. Terpakčiuose buvo deklamacijos, monologai ir dainos. Aktoriai atlošė savo roles gana gerai. Bekampienė ir Faibčikas savo gerais nudavimais gana prijuokino žiūrėtojus. Roles lošė: Bekampis — M. Baronas, Bekampienė — Ona Stuinaičė, Agota — Konst. Jasinskiūtė, Vincas — P. Brusgela, Antanas — S. Petrusis, Faibčikas — J. Petrusis, Piršlys — Kaz. Andrulūnas, Piemeniukas ir Žydas — P. Zablockas. Terpakčiuose buvo dainuota: "Senovės Atsiminimas" ir "Paskutinė Vasaros Roželė" — solo J. P. Eiles deklamavo: Juzė Janikoniūtė, Juzė Stravinskiūtė, Konst. Jasinskiūtė. Monologavo: A. Baronas. Skambino pianą — J. Y. Žablackas. Reikia Pagirti aktorius už jų pasidarbavimą naudai Prieglautos Namo. Gaila, jog žmonių prisirinko labai mažai; už surinktus už tikičius pinigus negalima buvo iškaščiai apmokėti. Mat Lawrenceo lietuviai turbūt mano, jog koloniją kas nors dykai suteiks, o namas — et, kaip grybas po lietui ims ir išdigs. Na ir bus Prieglautos Namas su Kolonija, ir tai be jokio vargo! Potam tik važiuok, ir gyvenk. Puiku.

Mat Jaunuomėnės Kliubas sumanė atlošti minėtą komediją pasitikėdamas, jog S.L.A. 41 ir 127 kuopos juos parems, prisidės su auka ateidami pamatyti teatro. Bet apsiriko, nes iš abiejų kuopų pasirodė vos

apie 8 sąnariai, apart aktorių. Reikia stebėtis, jog kuopos susirinkimuose svarsto apie Prieglaudos Namą, o reikale, nepaiso nieku prisidėti jo įvykdymui. Ne, su svarstymais Priglaudos Namą nenupirksime! — reikia tam pinigų, apie kuriuos mums patiems vertėtų pasirūpinti! Kalba be darbo — yra nieku.

J. M. P.

XXIII Seimas S. L. A.

Seimas atsidarė 25 geg., 9 val ryte.

Po priėmimui delegatų ir peržiūrėjimui laiškų, prasidėjo paroda. Parodoje dalyvavo 6 liet. draugystės. Parodą pasveikino Scrantono majoras o jo atstovas parodoje dalyvavo.

26 geg. vakare Scrantono L. S. kuopa Seimo Saļeje vaidino "Paskutinė Banga" ir "Lėkė kaip sakalas, nutūpė kaip vabalas".

Delegatų susivažiavo išviso 104.

Terp žymesnių nutarimų yra šie:

Prieglaudos Namu pirkimas atidėtas, kol nebus tam tikslui pinigų, neimant iš posmertinių izdo.

Palikti visuotiną balsavimą, tik pagerint jo sistemą suvaržant politikavimus. Apdirbimui visuotino balsavimo išrinkta komisija: Damijonaitis, Balevičia Aponaitis.

Prie balsavimo ir pasiuntinystės neprileisti jaunesnius kaip 16 metų amžiaus narius.

Rinkimą moterų į centro valdybą palikt senoviškai.

Pirkti mieste namą, kur tilps spaustuvė ir Centro turtai, kuris bus vadintas S. L. A. Namu. Pirkimui pažymėta miestai: Chicago, Philadelphia, Boston ir New York. Apžiūrėjimui tinkamiausios namui vietos išrinkta komisija: Beržinskas ir Balevičia iš Chicagos, Čaplikas iš Bostono, Skaržinskas iš Philadelphia, Kundrota iš New Yorko. Komisija turi tiesą išsirinkti po vieną arba du pagalbininkus iš vietinių kuopų.

Kandidatai į Centro valdybą turi patys persistatyti per Organą, parodant savo tinkamumą.

Kasierius paliktas ant senų išlygų.

Sekretoriaus alga 10 c. nuo kožno sąnario iki 5000 už kitus po 5 c.

Spaustuvės Administratoriui alga \$15 sanvaitėje.

Administratoriumi išrinktas S. Alyta iš Plymouth, Pa.

Paryžiaus Parodos liekanas paskolyti V.L.M.D.

Posmertinė palikta senoviškai.

Emigrantų namui paaukauti \$100 iš tautiškų centų. Emigrantų namo komisijon išrinkta 3 ypatos iš Brooklyno, Newarko ir New Yorko.

Pinigus palikta pas kasierių senoviškai.

Organą palikta teip kaip yra.

Talpinimas raštų organe palikta redaktoriaus valiai. Kelianti vaidus raštai bus leisti per Literatišką Komisiją, ar juos talpinti ar ne.

Redaktorių už prasikaltimus gali Seimai prašalinti.

Spausdinimui "Tėvynės" mašina atidėta, kol nebus nupirktas namas.

Padalinimas S. L. A. į rajonus atmesta.

Spaustuvės atskaita turi būti garsinama kas 3 mėn.

Bertaininės atskaitos turi tilpti trijuose numeruose.

Organas šeimynoms turi būti siunčiamas po vieną egz.

Nesiųsti organą išbrauktiems sąnariams.

Draugysčių ir kuopų balių "Tėv." apgarsinimai turi būti apmokami.

Nepriimti į Organą stebūklingų daktarų apgarsinimų.

Visi "pajieškojimai" turi būti lygiai apmokami.

Centrališku viršininku gali būt renkama 21 metų sąnariai. Tas priimta 52 balsais prieš 48.

Centrališkais viršininkais išrinka: F. Bagočius pirmininku, J. Sritulskas izdininku. Izdo dabotojais: T. Paukštis ir A. B. Strimaitis.

Tautiški centai padalyti sekančiai: \$100 Šerno fondui, \$100 Emigrantų Namui, \$60 Vištaliui, \$200 "Aušrai", \$150 kankintiniams, \$100 T. M. D. \$100 Valparaiso mokslaeiviams, \$200 Vilniaus universitetui, \$91,35 Prieglaudos Namui.

Aukų su linkėjimais atsiųsta suvirš \$90. Kurios paskirstytos: "Žiburėliui", kankintiniams, mokslaeiviams, revoliucijai, Prieglaudos Namui ir dalis nepaskirtų.

Seimas kitą met (1909 m.) atsibus Worcester, Mass.

Seimas užsibaigė 29 geg., 7:40 vakare.

Svetimtaučiai simpatizavo lietuviams, nes buvo iškabintos veik visur lietuviškos vėlavos.

Apie lietuvius aprašymai tilpo 4 angliškuose dienraščiuose: "Scranton Tribune", "Scranton Times", "Scranton Republican" ir "Scranton Truth". Gana ilguose aprašymuose buvo gana teisingai, kartais net perdėtai, perstatoma, išgiriama lietuviai, jų veiklumas, jų meilė savo šalies, savo kalbos, jų rūpestingumas ir kilimas.

Teisingiausias aprašymas tilpo "Scranton Republican" dienraštyje, kur ilgame, užimančiame ilgą skiltį, aprašyme teisingai perstatyta lietuvių padėjimas Lietuvoje, jų progresavimąsi Amerikoje, jų laikraštija ir darbavimąsi.

Bet veik visuose laikraščiuose skaitlinės yra milžiniškai perdėtos ir žmonių ir laikraščių vardai visaip iškraipyti, pav.: "Vilniaus Žinios" užvadinta: "Vilnius Zilios", "Vilnvas Zimius"; "Vienybė Lietuvinkų" — "Vienzbe Lietuvinten" ir tt. B. Balevičius — B. Bolovneins, J. Žemantauskas — J. Zamatukas ir tt. Vienok nedyvai jeigu anglai iškraipo: juk štai, lenkai gerai lietuvius pažydami, o lietuviškas pravardes visaip žargonuoja.

151	8	—	—	8	—	—
153	19	—	—	2	17	—
154	29	—	1	13	16	1
155	21	5	7	16	11	6
156	17	—	—	14	1	2
157	7	—	—	1	6	—
158	39	6	1	38	5	2
159	—	7	—	7	—	—
160	25	—	—	—	25	—
161	1	7	2	1	6	3
162	6	25	4	21	1	13
163	10	1	2	9	3	1
164	12	—	—	2	4	6
165	28	1	—	—	29	—
166	9	—	—	8	—	1
167	—	27	—	2	—	25
168	—	15	—	7	2	2
169	14	1	—	13	2	—
170	13	1	1	15	—	—
172	24	—	—	24	—	—
173	6	1	—	7	—	—
174	—	6	—	6	—	—
175	9	—	—	9	—	—
176	7	2	—	2	4	3
177	7	1	—	8	—	—
178	—	21	—	21	1	—
179	18	—	1	18	1	—
180	9	5	7	5	3	13
181	8	4	2	4	6	4
182	10	1	—	9	—	2
183	3	2	—	3	—	2
184	3	6	4	3	8	2
Pavien.	12	10	3	21	1	1
Labu	2160	1482	346	1889	978	1833

Peržvalga.

Chicagos Muzikališka Dr-stė perstatė M. Petrausko Melodramą "Birutė".

Taigi po daug vargo ir rūpesčių likosi atlošta (31 d. geg.) atsižymėjusio mūsų kompozitoriaus M. Petrausko melodrama "Birutė". Tai yra didelis žingsnis mūsų istorijoje, kokį padarė chicagiečiai lietuviai. Užtai tebūna dėka p. Petrauskui, kurio įtėkmėje pavyko susitverti chorui net iš 100 suviršum ypatų. Tai yra gana įdomus dalykas, ypač Amerikoje, ypač pas lietuvius. Juk reikia žinoti, kad ir skaitlingesniems svetimtaučiams nevisada pasiseka sutverti tokius chorus iš savo viengėnčių. Taigi čia buvo drąsa ir pasišventimas!

Nesigailėjo savo darbo, savo pajėgų pašvęsti dykai dirbant su abejotina vilčia! Tai didelė drąsa, tokiose sąlygose, tokiam padėjime, kuomet iš visų pusių pilasi šnairavimai į veikėjus, samdyti brangiai atsieinantį teatrą ir panešti tokius milžiniškus iškaščius!

Perstatymas, kaip praneša drg. J. Ilg., nusisekė vidutiniškai. Orkestra buvo iš 16 artistų iš garsios Theodore Thomas Orchestros. Orchestros kompozicija, arba teisingiausiai sakant "Birutės" orchestracija, grainant tokiems artistams, išsiklausė labai pui-

kiai, ypač buvo puiki "Birutės" Overtura, kurią M. Petrauskas parašė paskutinėse dviejose sanvaitėse.

Choras sudainavo irgi artistiška, bet buvo nuvargęs, ypač vyrų choras. Maišytam chorui ypač gerai nusisekė "Oi tu jėva, jėvuže", kurios melodija ir giesmė labai užgavo publikos jausmus, kuri plojo ir entuzijastiškai šaukė atkartoti.

Kaip kurios "Birutės" scenos irgi padarė didelį publikoje įspūdį, pav.: malda brolių, ir potam viso choro, prie Lietuvos dievaičių, teippat antroje veikmėje vaideliučių scena.

Žmonių susirinko gana daug, bet visgi neperdaugiausiai, atžvilgyje iškaščių, kokius reikėjo lošėjams panešti. Buvo daug-maž 800-1000 ypatų. Uždarbio atliko neperdaugiausiai. Bet reikia džiaugtis, jog tokiuose bloguose laikuose dar ir tiek žmonių prisirinko.

Choro programas buvo sekantis: Vyrų choras — "Koks puikus vakarėlis", "Oi žirge, žirgeli!" Maišytas choras — "Eina garsas", "Oi tu jėva, jėvuže".

Chormeisteriais buvo: B. Janušauskas, Strumskis, A. Pocius. Režisoriais: J. Ilgudas, J. Sutkus.

Viskas sumokyta po vadovystę M. Petrausko.

Orchestros vedėju buvo pats kompozitorius M. Petrauskas.

Veikiančios ypatos buvo šie žmonės:

Birutė, Palangos margaitė M. Horodeckiūtė.

Palangos tėvūnas, jos tėvas B. Vaitiekūnas.

I Brolis K. Kasputis.

II Brolis A. Pocius.

Keistutis, Lietuvos kunigaikštis V. Vitkevičia.

Senas vaidila A. Zacharevičia.

Berniukas E. Damijonaitis.

Zundšteinas, Kompturo pasiun. B. Janušauskas.

I Karžygis Karlikauskis

II Karžygis K. Raulinaitis.

Vili A. Linkevičia.

Klaus J. Klikūnas.

Tarnas J. Sakalauskas.

Lizdeika, Krivių-Krivaitis J. Sutkus.

Krivė J. Ilgudas.

1-ma vaidiliūtė M. Damijonaitienė.

2-ra vaidiliūtė M. Jakševičiūtė.

3-čia vaidiliūtė P. Petraičiūtė.

Aukininkai K. Pravilionis, K. Kazlauskas.

Lietuvos Kareiviai A. Januškevičia, J. Žeronas.

Rudenyje ketinama, tos pačios dr-stės "Birutė", pastatyti ant scenos vieno akto operą "Šienapiūtė", sukompanuotą M. Petrausko.

Užkviečiama visus muzikos mylėtojus prisidėti, prisirašyti prie draugystės "Birutės".

Už surengimą tokio svarbaus perstatymo reikia išreikšti chicagiečiam ir p. Petrauskui padėką ir simpatiją. Ypač reikia pagirti tūlus draugus, energiškai toje dirvoje veikiusius.

J. Ilg. J. V-a.

* * *

Chicagoje susitvėrė p. Šerno Muzikališkam Fondui komitetas, kuris užsiima rinkimu aukų šelpimui lietuvių mokinančiąsi muzikos. Per L. Šerno 30-metinių sukaktuvių darbavimosi literatiškoje dirvoje apvaikščiojimą tam tikslui sudėta \$17,95, nuo apvaikščiojimo išlaidų gi atliko \$14,40, tat iš viso muzikališko fondo izde yra \$32,35. Komitete yra: izdininku Dr. A. Rutkauskas, izdo globėjais B. Balevičia ir J. Laukis. Norinti prisidėti savo auka prie Šerno Muzikališko Fondo, pinigų turi siųsti adresu: Dr. Rutkauskas, Box 62, Grasseli, Ind.

* * *

Shenandoahryje kilo riaušės už perkėlimą kun. Abromaičio į Mahanoy City, Pa., o jo vieton atkėlimą neapkenčiamo kn. Miluko (kuris savo laike atsižymėjo suskaldyme S. L. A. į dvi dali) iš Girardville, Pa. Mat kunigai nepasidalina avelėmis: Shenandoah'ryje riebi parapija, o Girardvillės kūda. Tatai pagarsėjęs savo intrigomis kn. Milukas užsispyrė persikelti į Shenandoah'rij. 23 geg. jisai, kaip paduoda "Darb. Viltis", su trukšmu parsikraustė į Shenandoah'rij na.... ir dar rado kn. Abromaitį neišsikrausčius. Kokio apmaudo! Parapijonai atėję pasakė, jog Milukas čia negali būti ir kad tą aiškiaus parodyti, užkalinėjo vinimis bažnyčios ir klebonijos duris. Nakčia, girdi, parsibeldė iš Mahanojaus įsikaušęs kn. Juodišius (žinomas daktaras teologijos) ir radęs sargus prie Dievo tarnų namo ir radęs duris vinimis užkalinėtas, išmušė klebonijos langą ir.... norėjo lysti į vidų, bet sargai nedaleido. Nueina pas bažnyčią, ugi ir čia sargai! jis išsitraukė revolverį ir.... norėjo šauti, bet turbūt bijojo, nes nešovė.

Nedėlio, 24 geg. kn. Milukas mišią laikė lenkiškoj bažnyčioje, o kn. Abromaitis Mahanojaus bažnyčioj. Po tam kn. Pautienius atsisveikino su savo parapijonais, nes jis mat yra keliamas į Miluko vietą, Girardville, Pa. Išsyk ir Mahanojaus parapijonai pradėjo užkalinėti ir savo bažnyčios duris, nes būk dasigirdę, jog į Mahanojų kn. Milukas atsikraustysiąs, bet dažinoję, jog tokis pavojus dar negriąsia, vėl atlupo. Sako, ir į Girardvillę kn. Miluką parapijonai neįsileisį, jeigu jam atsieitų atgal gryžti. Vargšas Milukas!

Panedėlyj, 25 geg., buvo laidotuvės Vakrinienės. Kad lietuviška bažnyčia buvo uždaryta, tat ją nulydėjo į lenkišką. Kn. Juodišius paėmė nuo velionės giminių 25 dol. žadėdamas palydėti iš namų ir į kapus, atlaikyti visas dievmaldystes ir tt. ir tt. Bet kada kn. Juodišius sėdo į vežimą lydėti, kn. Milukas ištraukė jį iš vežimo už skverno ir nedaleido prižadėjimą išpildyti. Pamokslą atminčiai velionės sakė pats kn. Milukas ir kad jau davė tai davė nepaklusniems parapijonams. Sakė, kad jie dantimis grindis grauz kol jį perprašys. Žmonės ėmė bėgti iš bažnyčios ir jieškojo graboriaus negyvėlę išgabenti. Kadangi kunigai neatpoteriavo prižadėtas už \$25 mal-

das, tai velionės giminės reikalavo sugražyti pinigus, bet tik tuomet gavo, kada kreipėsi pas teisdarį.

26 geg. kn. Milukas įsilaužė į kleboniją. Atsi-vedė advokatą J. J. Bell ir savo laikraščio "Žvaigždės" darbininkus ir su geležine štanga atplėšė klebonijos duris. Aplinkui stovėjo miesto gaspadorius ir policija. Ant kampo raiti konštebeliai su šaudyklėmis laukė ar kas nepasipriešins, gatavi šauti į minią. Į pusę valandos atplėšė duris. Kaip tik atplėšė, tuojau linksmai į kleboniją sugužėjo kn. Milukas su kasžinkokiomis mergomis ar moteriškėmis, kurios potam iškišusios galvas per klebonijos langus linksmai šypsojosi į aplinkui stovinčius žmones.

27 geg. buvo laidotuvės S. Miliaucko. Kadangi kiti kunigai negalėjo lydėti be daleidimo kn. Miluko, o kn. Milukas užsispyrė, kad jis turi laikyti dievmaldystes, tai Miliaucką nelydėjo į bažnyčią, tik užpirko ekzekviją Mahanoy City, kur nuvažiavo jo giminės, o potam palaidojo ant lietuviškų kapinių.

28 geg. buvo Šeštinės. Kn. Milukas 6 val. ryte, su kirviu nuėjo prie zokristijos durių ir atkirto zovieskus. Jam padėjo A. Križinauskas, T. Križinauskas ir Čepukaičiai. Laikė mišią ir poteriavo ir sakė pamokslą beveik tuščioje bažnyčioje, nes buvę susiėję tik apie 50 bobų.

Parapija ir apie 23 draugystės išsiuntė pas arcivyskupą prašymus, kad jie nenori kn. Miluko, bet tas nieko neatsako. Reikia, sako "D. V." laukti svarbių atsitikimų, nes žmonės dideliai įpykę.

Vietinės žinios.

Boston, 29 geg. — Apsiginklavę su ilgoms kepurinėmis spilkomis, dvi nigerkaitės, stovėjusios ant Tremont St., subadė 6 vyrus, kur kuriam papuolė. Puolanties prie jų vyrams, jos pabėgo toliaus. Trumpu laiku susirinko apie jas minia žmonių, apie 1000 ypatų. Jeigu nebūtų pasiskubinusi policija, minia būtų nigerkaites užmušusi. Badymas prasidėjęs užtai, jog būk koks tai vyriškis jas įžeidęs.

Pritarimas.

No. 14 "Tėvynės" tilpo atsišaukimas Lietuvos Sunų Draugystės iš Springfield, Ill., kur kviečia susivienyt visas draugystes gyvuojančias po S. L. A. čarteriu.

Lietuvos Ukėšų Draugystė, esanti po S. L. A. čarteriu, ant savo susirinkimo apsvartė minėtą atsišaukimą. Musų Draugystė tam pilnai pritaria. Butų labai geistina, kad susivienytų visos lietuviškos draugystės, turinčios valnus įstatus.

Malonu butų, kad ir kitos draugystės pritarėtų, o vėliaus galėtume paduoti savo užmanymus.

Vardan Draugystės Lietuvos Ukėšų, Pana, Ill.

S. Stočkus

Susirinkimai.

87 kuopa So. Omaha Neb., turės mėnesinį susirinkimą 14 d. birželio, 2 valandą po pietų, Redmon svetainėje. Meldžiame visus narius susirinkti ir atsivesti naujus prirašyti.

Sekr. Andrius Treinavičia.

82 kuopa S. L. A., Pana, Ill., laikys susirinkimus po 15 dienai kožno mėnesio, nedėlioj, W. 2nd St., Oak Hall.

Padėkavonė.

Aplaikiau nuo 87 kp. sekretoriaus A. Treinavičiaus \$16,64 pašelpos, kurią sudėjo man 87 kuopos ir S. L. A. sąnariai. Labai ačiu Jums, broliai, už sušelpimą. Labai ačiu, jog neužmiršote mane sušelpiti mano vargingame gyvenime. Mano gyvenimas yra nevertas pavydėjimo. Mainos čia nedirba, darbų kitokių nėra, uždirbti nieko negalima ... Labai esu Jums dėkinga už Jūsų rūpestį, nes be Jūsų bučiau negavus pagalbos iš niekur.

Jums dėkinga

Ona Čenkuvienė

P. O. Box 387,

Spring Valley, Ill.

“Tėvynę” šią savaitę krasa sulaukė dėlei netikrų adrisų šioms ypatoms:

Brooklyn, N. Y. Petrauckas T. 143 Metr Ave.

Cleveland, Ohio. Simanavičius J. 2123 Scoville Ave. N. E.

Bentleville, Pa. J. Sutkus Box 151.

Elizabeth, N. J. Verbliungev. č. J. Box 101.

Spring Valley, Ill. M. Mesikauckas 101 So. st., Šabrinskas J., Šalašaviče V.

Tikri Forničiai

Tiktai gerus mės Parduodame

Visada teisingos prekės.

QUIGLEY & PRAY

276 BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

A. † A.

26 geg. 1908 m. persiskyrė su gyvybe J. Matukaitis, 38 metų amžiaus, gyvenęs 392 Athens st., So. Boston, Mass. Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį, su kuria pragyveno pusantrų metų Velionis paėjo iš Kauno rėdybos. Jis buvo gero gyvenimo ir geras tautietis, prigulėjo į 3 pašelpines draugystes ir į 43 kuopą Sus Liet. Am.

TAMOŠAITIS & YURGELIUNAS

Didžiausia vienatinė krautuvė South Bostone.

Mes užlaikome visokius daiktus. Pas mus randasi geriausi naujos mados čėverykai vyrų, moterų ir vaikų. Teippat mes užlaikome visokias skrybėles, marškinius ir kitokius aprėdalus, koki tik žmogui reikalingi. Mes viską parduodame už žemesnę prekę negu kiti koki nors svetimtaučiai. Adresas:

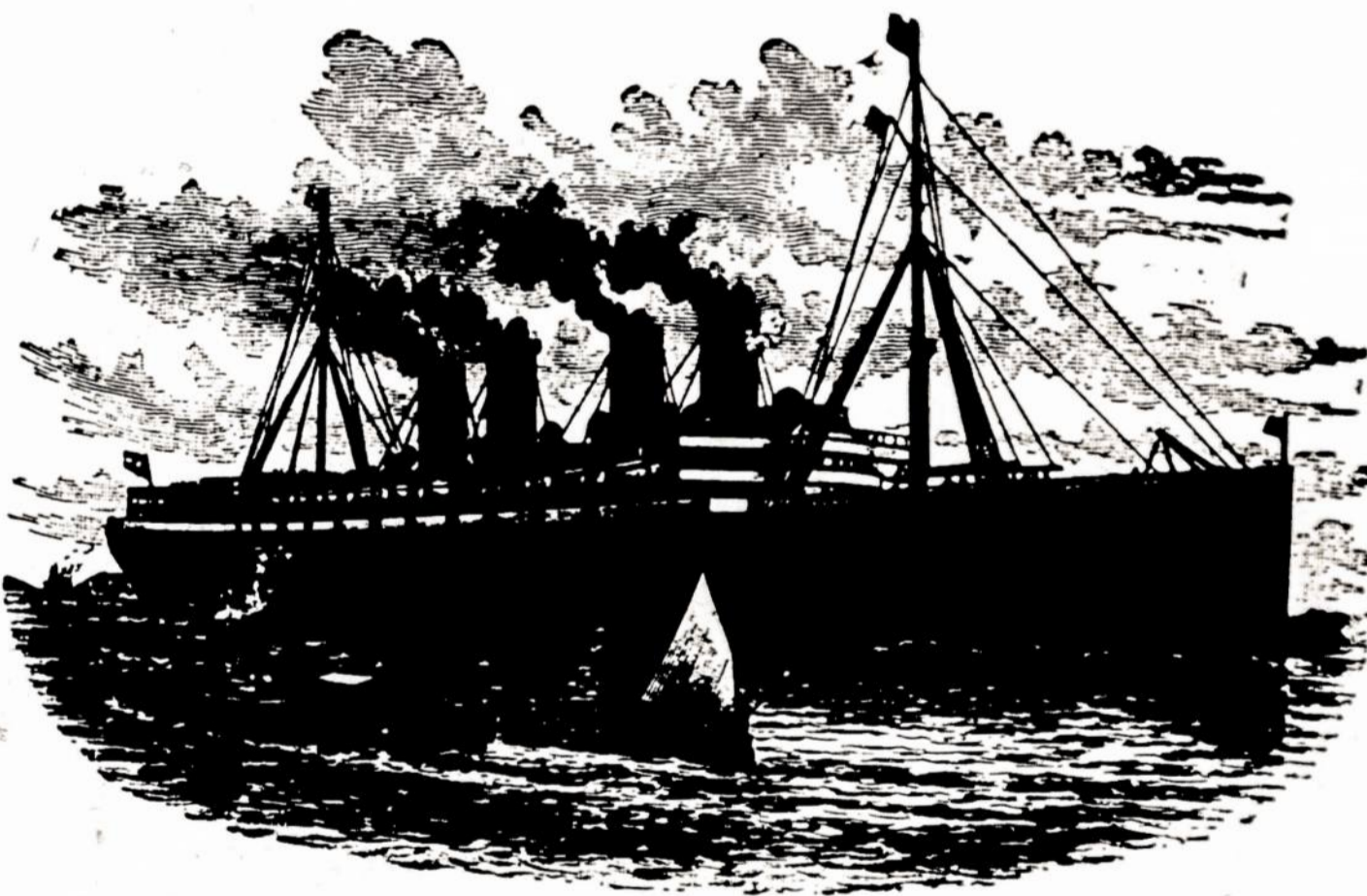
224 W. Broadway, So. Boston.

M. VALENTINAVICZIA

Bankierius, Notarijus ir Agentas.

Didžiausia Lietuviška Agentura Laivakortčių ir siuntimo pinigų Amerikoje ir į visas dalis svieta. Pas mane gaunamos laivakorttės ant didžiausių ir greičiausių laivų ant svieta į Europą ir į visas dalis svieta. ❧ ❧

Parduodu laivakortes ant šių linijų: North German Lloyd, Brema; Hamburg American, Hamburgo; Holland America, Roterdamo; Red Star, Antverpo; White Star, Cunard, American, ant Anglijos; Anchor, Scotijos; American, Francijos, ir ant Ruskos Linijos per Libavą. Per visas linijas galima parvažiuoti į Lietuvą. Teippat parduodu laivakortes Brazil linijos į Braziliją ir visą Pietinę Ameriką. ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ ❧

Jei nori greitai buti Lietuvoj, kreipkis prie manęs, o per penkias dienas busi anoj pusėj; prekių klauskite per laišką.

Pinigus į 12 dienų pristatau į vietą ir gana pigiai. Atsišaukite dėlei prekių.

Doviernastis išdirbu pagal geriausias Rosijos provas, dėlto kad užlaikau raštininką baigiusi provų kolegiją Varšavoj.

Dėl augščiaus minėtų reikalų, meldžiu Tautiečius kreiptis ant šio adreso:

North End Ticket Agency,
Cor. North Main & West Market Sts. Scranton, Pa.

LIETUVIŲ UŽEIGA PAS CZAPLIKĄ

Užlaiko puikiausius gėrymus, alus, ėlius visada švieži, vynai ir visoki likerai geriausi. Visokius gėrymus veseiloms, krikštynoms ar šeimaliams, siunčiame į namus. Visada gerai.

117, 119 and 121 A Street
SO BOSTON, MASS.

Susiv. Liet. Amerikoje Central. Komitetas.

PREZIDENTAS:

F. J. Bagočius
Box 1399
Pittsburg, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

J. Tareila
20 Bridge St.
Ansonia, Conn.

SEKRETORIUS:

Jonas Žemantauskas
39 W. Porter St.
Waterbury, Conn.

KASIERIUS:

J. Skritulskas
26 Broad St.
New Britain, Conn.

KASOS GLOBĖJAI:

T. Paukštis
123 N. Main St.
Pittston, Pa.

A. B. Strimaitis
Box 4
Shuilkill Haven, Pa.

KNYGIUS:

V. Kaunas
6 River St.
W. Lynn, Mass.

APTIEKA.

Draugai ir draugės, kuriems yra reikalinga kokia nors roda apie gyduoles, ar reikalaujant gyduolių, rašykite pas mane, o kiekvienas gausite teisingą rodą.

Prieg tam laikau tikrą **Trajaną**. Pardavėjams ir agentams už pusę prekes.

APTIEKORIUS

John Karužas, Ph. G. Phar. D.
125 E. Main St. Amsterdam, N. Y.

*Lietuviai! rašykite prieš
Sus. Liet. A.,
dauginkite sąnarių ir kuopų skaitlių!...*

Lietuviška Aparatų Dirbtuvė

Guodotiniams tautiškomis ir bažnytinėms Draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas Vėliavas, Šarpas, Juostas, Kukardas, ženklelius, Kepures ir Maršalkinius parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdus.** Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas paveskite jį tikrai lietuvaitei.

T. Andruszewicz & Co.
115 W. Division St. Chicago, Ill.

J. Skritulskas.

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris horės, ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Dėnu doviernastis (pavedimus rėstų) atlikimui reikalų su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseiloms. :: Iš tolimesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS,

26 Broad St.
New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

JOHN E. NOLAN

Graborius, balsamuotojas

Atlieka laidotuves kuogeriausiai už lengvai prieinamą prekę :: ::

386 Broadway, So. Boston

Gyvenimo vieta 645 Broadway.

Telephone 21074 So. Boston.

Dr. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Montello, Mass., 117 Ames St.

Utarņkaiš ir Pėtnyčioms nuo 3 iki 6 val.

So. Boston, Mass., 30 Broadway

Nuo 8 iki 10 val. ryte: nuo 7 iki 9 vakare.

ŽODYNĖLIS

REIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ
KALBĄ.

Purėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisyta pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kio pagalbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyti. Kaina tik 60c. Galima gauti pas

M. PALTANAVIČIA

15 Millbury St., Worcester, Mass.

Telephonas 7399 Yards.

Dr. A. L. Graičunas

Lietuvių Gydytojas.

3202 S. Halsted St. Chicago

Lietuviai pas savuosius!

Tautiečiai reikalaujanti visokių laikrodėliu, armoniku, skripku, vargonu, drukuojamu mašinieliu, liet. knygu ir kitokiu daiktų, visados kreipkitės pas **Damijonaiti** prisiusdami savo adresa su 2c. marke dėl pačto kaštu, o kataloga No. 7 gausite dykai.

Turiu padirbės specialiai **Tautiška Žieda**, 10 k. aukso, kaip ant paveikslėlio matosi. Su prisiuntimu in namus **\$6.75**. Steliuojant paduokite teisinga piršto miera. Adresas:

M. J. Damijonaitis,

3250 So. Halsted St.
Chicago, Ill.

Zenon. Budreckis,

Kostumeriškas Kriaučius.

Siuvame gražiausiai visokias drapanas.

Teipgi išvalome, atnaujiname, išprosimame ir pataisome jas.

222 Broadway, So. Boston

F. A. Yuškauskienė

Atsakanti Akušerka

Ofisas 30 Broadway

So. Boston, Mass.